EUI-SANT PAU Centre adscrit a la UAB	GRAU INFERMERIA - EUI SANT PAU	HOSPITAL DE LA SANTA CREU I SANT PAU FUNDACIÓ DE GESTIÓ SANITÀRIA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Guia docent de l'assignatura "Pràcticum V" ***2023/2024***

Codi: 106124
Crèdits ECTS: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	2

Contacte	Utilització d'idiomes
Responsable: De Francisco Prófumo, Seyla sdefrancisco@santpau.cat **Professorat:** De Francisco Prófumo, Seyla sdefrancisco@santpau.cat Hernández Martínez-Esparza, Elvira ehernandezma@santpau.cat Urpí Fernández, Ana María aurpi@santpau.cat Ricart Basagaña, Maite MRicart@santpau.cat	Llengua vehicular majoritària: Català Grup íntegre en anglès: No Grup íntegre en català: No Grup íntegre en castellà: No

Prerequisits

És requisit per poder realitzar la pràctica clínica, que l'estudiant hagi signat el compromís de confidencialitat, el conveni de col·laboració de pràctiques clíniques així com haver aportat una certificació negativa del Registre Central de delictes sexuals, tal i com indica la normativa publicada per l'UAB, en data abril 2016, d'obligat compliment, segons l'article 13.4 de la Llei Orgànica de Protecció Jurídica del Menor.

Es recomana prèviament a cursar aquesta assignatura, tenir coneixements sobre: Bases Teòriques i Metodològiques en Infermeria, Funció del Cos Humà I i II, Cures Infermeres a l'Adult I i II, Cures Infermeres en Situacions Complexes, Cures Infermeres a la Dona i el Nen, Cures Infermeres a l'Ancià, Cures Infermeres en Salut Mental, així com Comunicació Terapèutica i Farmacologia i la realització del Pràcticum I, Pràcticum II i Pràcticum III.

Contextualització i Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria Pràctiques Externes i està planificada en el sisè semestre del grau d'Infermeria. Està vinculada al conjunt d'assignatures de tercer curs que aporten la fonamentació teòrica que actuarà com referent per la reflexió en i des de l'acció.

En el Document Marc de Pràctica Clínica i en l'apartat de normatives de la Guia de l'Estudiant s'inclou la informació i documentació en relació a les pràctiques clíniques. És necessari que l'estudiant hagi llegit aquesta documentació abans de cursar l'assignatura.

Aquesta experiència pràctica posa a disposició de l'estudiant situacions reals que permeten aplicar els coneixements, habilitats i actituds apreses i al mateix temps, desenvolupar nous coneixements i adquirir les habilitats necessàries per poder oferir atenció infermera.

Les pràctiques tutelades en entorns assistencials constitueixen un element fonamental per el desenvolupament de les competències professionals en infermeria.

El propòsit de l'assignatura és facilitar la integració de coneixements teòrics, les habilitats i actituds específiques de la titulació, així com aplicar una metodologia de treball sobre la base del model de Virginia Henderson. Així com que els estudiants integrin i aprofundeixin en els coneixements adquirits prèviament i desenvolupin les habilitats i actituds necessàries per dur a terme plans de cures que contribueixin al manteniment i millora de la salut dels individus i la comunitat, centrant la seva actuació en **l'Atenció en Situacions Complexes, a la Dona i el Nen, a l'Ancià i a la Salut Mental**; i per altra banda, guiar l'estudiant en el seu procés cap a la professionalització.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura.

1. Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds associades a les competències del pràctic, incorporant els valors professionals, competències de comunicació assistencial, raonament clínic, gestió clínica i judici crític.

2. Utilitzar el procés d'atenció d'infermeria com metodologia científica en les intervencions a la pràctica clínica per proporcionar i garantir el benestar , qualitat i seguretat a les persones ateses i en la resolució de problemes

3. Prestar cures integrals d'infermeria, a l'individu, la família i al comunitat, amb criteris de qualitat i basats en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

4. Realitzar tècniques clíniques i procediments d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els pacients i familiars.

5. Reflexionar en i sobre la pràctica amb els referents teòrics i pràctics que l'estudiant va adquirint.

Competències i Resultats d'aprenentatge [1]

Competències	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E01. Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que s'atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.	E01.21. Valorar de forma integral les situacions de salut emprant eines com l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria. E01.22. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria. E01.24. Avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria prestades. E01.25. Prestar cures infermeres integrals i individualitzades tant a l'individu i família com comunitats, i avaluar els resultats obtinguts. E01.26. Aplicar a la pràctica assistencial els coneixements i habilitats adquirits. E01.32. Reconèixer les situacions de risc vital. E01.33. Demostrar saber executar maniobres de suport vital bàsic.
E02. Planificar i prestar cures d'infermeria adreçades a les persones, família o grups, enfocades als resultats en salut, avaluant llur impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.	E02.02. Planificar les cures d'infermeria de forma individualitzada i adaptada a cada situació de la pràctica clínica. E02.03. Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, qualitat i seguretat a les persones cuidades.
E03. Aplicar els fonaments, principis teòrics i metodològics de la infermeria.	E03.07. Resoldre problemes infermers i problemes de col·laboració emprant la història clínica i aplicant la metodologia infermera i els llenguatges estandarditzats vigents.

[1] *"Les competències i resultats d'aprenentatge de la matèria Pràctica Externa es treballaran i s'avaluaran al llarg dels diferents pràcticums en funció del context i àmbit on es desenvolupin cadascú dels pràcticums. Al llarg del desenvolupament de les estades de pràctica clínica de 2n a 4rt curs es vetllarà per l'assoliment de totes les competències de pràctica clínica de la titulació."*

E05. Dissenyar sistemes de cures adreçades a les persones, família o grups, avaluant llur impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.03. Determinar els criteris de resultat adequats als problemes d'infermeria detectats. E05.06. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut en les cures infermeres. E05.09. Valorar l'estat de la salut de l'individu, família o comunitat, identificant els problemes i els factors interns i externs que afecten la seva salut.
E06. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.	E06.05. Aplicar l'evidència científica en la planificació i desenvolupament de les cures infermeres. E06.06. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques o aportacions d'experts que les recolzin. E06.07. Identificar guies de pràctica clínica específiques per cada etapa del cicle vital.
E07. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant llurs aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat mitjançant la confidencialitat i el secret professional.	E07.12. Aplicar una relació respectuosa amb l'usuari/usuària/família/equip de salut sense emetre judicis de valor. E07.13. Respectar els principis de dret a la intimitat, confidencialitat i secret professional en totes les cures dutes a terme.
E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut - malaltia.	E08.06. Integrar en el pla de cures els aspectes psicosocials assegurant el respecte a les opinions, preferències, creences i valors. E08.07. Respectar el dret de participació en el conjunt de presa de decisions de les persones en les seves pròpies cures, d'acord amb la forma en la que viuen el seu procés de salut.
E09. Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, tot recolzant el coneixement de les conductes preventives i terapèutiques.	E09.06. Aplicar intervencions educatives i informatives que fomentin estils de vida saludables i l'autocura.

E10. Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos tot garantint la seva seguretat.	E10.02. Identificar els elements que poden posar en risc la salut de les persones en relació a la utilització i gestió dels fàrmacs. E10.11. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les intervencions en centres de salut. E10.12. Valorar el risc i protegir la salut de les persones tot garantint la seva seguretat. E10.13. Utilitzar mesures de protecció i de seguretat per a garantir el benestar i minimitzar el risc vinculat a l'assistència.
E11. Establir una comunicació eficaç amb persones, família, grups socials i companys/es, i fomentar l' educació per la salut.	E11.05. Establir una relació empàtica i respectuosa amb la persona i família, d'acord amb la seva situació, problema de salut i etapa de desenvolupament. E11.06. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb les persones, famílies, grups socials i companys/es, així com l'expressió de les preocupacions i interessos. E11.07. Comunicar-se adaptant el llenguatge a cada interlocutor.
E12. Demostrar que coneix el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, i comprèn les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.	E12.05. Aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria en tots els àmbits de l'activitat infermera.
E13. Demostrar que coneix els principis de finançament sanitari i sociosanitari, i emprar adequadament els recursos disponibles.	E13.05. Utilitzar adequadament els recursos disponibles.
E15. Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la que s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.	E15.03. Demostrar una actitud cooperativa amb els i les diferents membres de l'equip. E15.07. Integrar-se en equips de treball multidisciplinaris o interdisciplinaris i compartir objectius comuns.
E16. Demostrar que coneix els sistemes d'informació sanitària.	E16.07. Utilitzar els sistemes d'informació sanitària i programes informàtics per a la recollida i anàlisi de les dades que faciliten la planificació, anàlisi i avaluació de les cures així com la generació d'informes.

E17. Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de salut que suposa la cooperació multi-professional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.	E17.02. Valorar i tractar les persones d'una manera holística tolerant i sense emetre judicis de valor. E17.03. Treballar en col·laboració i de forma responsable per aconseguir els objectius prèviament planificats tot garantint la continuïtat assistencial. E17.04. Realitzar les cures d'infermeria de forma integral dins de l'equip interdisciplinari.
E18. Demostrar que coneix les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes adreçades a la persona i la família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixen a alleugerir la situació de malalts en situació avançada i terminal.	E18.05. Dissenyar cures adreçades a persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida que recullin les estratègies adequades per a millorar el confort i alleugerir la situació, posant atenció als valors i preferències de les persones malaltes i les seves famílies.
E19. Plantejar solucions als problemes de salut/malaltia de les persones, famílies o comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.	E19.04. Aplicar la relació d'ajuda a la solució dels problemes de salut/malaltia de les persones, famílies o comunitat.
E20. Utilitzar la metodologia científica a les seves intervencions.	E20.06. Utilitzar el procés d'atenció d'infermeria amb metodologia científica en les intervencions i resolució de problemes. E20.08. Utilitzar l'evidència científica en la pràctica assistencial.
GENERALS / BÀSIQUES	
G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat	G01.03. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva. G01.04. Adaptar-se a les noves situacions i contextos mantenint una actitud constructiva.
G02. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.	G02.01. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmiques i professionals de l'àmbit de coneixement propi.

G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.03. Analitzar las diferències per sexe i les desigualtats de gènere en l'etiologia, l'anatomia, la fisiologia, les patologies, en el diagnòstic diferencial, les opcions terapèutiques, la resposta farmacològica, el pronòstic i en les cures infermeres. G04.04. Realitzar una història clínica, examen físic, psicològic i diagnòstic d'infermeria de forma específica per homes i dones, incorporant a més la diversitat afectiu-sexual, d'identitat i expressió de gènere. G04.07. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
B02. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.	
B03. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.	
B04. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.	
B05. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.	

Continguts

Durant la pràctica l'estudiant ha de valorar les necessitats, identificar diagnòstics i resoldre els problemes de les persones ateses que es presenten durant les pràctiques amb la tutela de la infermera.

Els continguts d'aquest pràcticum consten d'una combinació de les diferents assignatures impartides al llarg de tercer curs:

- El model de valoració d'infermeria de Virgínia Henderson aplicat a l'atenció al recent nascut, l'infant, l'adult i a la vellesa.
- Les bases metodològiques per planificar i oferir cures infermeres.
- L'aplicació del procés d'ensenyament-aprenentatge quan s'ofereixen les cures infermeres a persones de diferents cultures.
- Pla d'atenció d'infermeria.
- El codi deontològic, els drets i deures de l'usuari en el Marc del Sistema Assistencial.
- La millora continua de la qualitat de les cures infermeres.
- Guies de pràctica clínica i protocols.
- Alimentació saludable i dietes terapèutiques de les persones ateses.
- Factors que influeixen en els processos d'aprenentatge de les persones ateses, necessitats educatives, objectius d'aprenentatge, estratègies educatives i resultats esperats.
- Les cures infermeres orientades a la promoció i prevenció de la salut.
- Farmacocinètica, farmacodinàmica dels fàrmacs que més es prescriuen així com les necessitats educatives de les persones.
- Comunicació terapèutica.
- Gestió de conflictes.
- Les normes de gestió de riscos per al a seguretat del pacient.
- El Sistema Sanitari Català.

Metodologia

El pràcticum V està regulat pel conveni de col·laboració amb el centre de pràctiques, el projecte formatiu de l'assignatura i el Document Marc de Pràctiques Clíniques.

***Activitat supervisada*:** Pràctica Clínica

Les pràctiques clíniques donen l'oportunitat a l'estudiant de desenvolupar coneixements, habilitats, actituds i valors en un àmbit professional real i complex. Consten de dos estades de pràctica clínica, d'aproximadament 4 setmanes cadascuna, en serveis de cures complexes i crítiques, d'atenció a la dona, atenció a l'infant, atenció a l'ancià i/o atenció a la salut mental.

Cada estudiant, durant la pràctica, està assignat a un tutor o tutora del centre de pràctiques (infermeria de referència) que assumeix a un únic estudiant durant tot el període; i a un tutor acadèmic o tutora acadèmica (professor/a i/o col·laborador/a clínic/a) que realitza el seguiment setmanal del progrés i l'avaluació formativa de l'estudiant.

Torns i horaris:

S'estableixen pràctiques diàries en torn diürn (matí i tarda) i en torn nocturn adaptat a l'horari assistencial del Centre[2]

Aquests torns poden ser modificats en funció de situacions imprevistes i/o de necessitats del propi centre de pràctiques o del tutor/a acadèmic/a.

Activitat autònoma: Memòria Reflexiva de l'estudiant

Es un recull d'aquelles situacions viscudes durant la pràctica que han despertat la curiositat i l'anàlisi crític o inclús alguna emoció amb impacte en el procés d'aprenentatge.

Els estudiants disposaran al campus virtual de l'assignatura, de les pautes d'elaboració i els criteris d'avaluació per a la realització del treball autònom.

Activitats Formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades Pràctica clínica assistencial humana	291	11,64	*E01.21, E01.22, E01.24, E01.25, E01.26, E01.32, E01.33, E02.02, E02.03, E05.06, E05.09, E06.05, E07.12, E07.13, E08.07, E09.06, E10.11, E10.12, E10.13, E11.05, E11.06, E11.07, E12.05, E13.05, E15.03, E15.07, E16.07, E17.02, E17.03, E17.04, E19.04, E20.08,* *B02, B04,* *G01, G01.03, G1.04, G04.07*
Tipus: Autònomes Estudi personal, consultes bibliogràfiques i documents. Elaboració de treballs.	9	0,36	*E03.07, E05.03, E06.06, E06.07, E08.06, E10.02, E12.05, E18.05, E20.06, B03, B04, B05,* *G01.03, G02.01, G04.03 ,G04.04*

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

[2] *Les hores de pràctiques de l'estudiant s'estableix en una mitjana de 7h,30'/dia, més/menys 30', tenint en compte les particularitats dels diferents centres de pràctiques col·laboradors. Al llarg del grau, de 2n a 4rt curs, l'estudiant assoleix les hores totals especificades en la matèria de Pràctiques Externes*

Avaluació

L'avaluació és formativa i continuada. S'avalua el nivell de consecució dels objectius y les competències adquirides durant les pràctiques clíniques.

L'assistència a les pràctiques clíniques és obligatòria.

En l'avaluació de l'estudiant intervenen:

- El/La tutor/a del centre de pràctiques (infermera de referència) informa del procés continuat de l'estudiant.
- El/ la col·laborador/a clínica que , valora el seguiment de l'aprenentatge de l'estudiant.
- El mateix estudiant, mitjançant la memòria del pràctic.
- El/La tutor/a acadèmica (professor/a responsable de l'assignatura), responsable de l'avaluació global de l'estudiant i de la qualificació.

Instruments d'avaluació:

- Informe de la tutora del centre(infermera de referència)
- Informe d'avaluació del/la col·laborador/a clínica
- Memòria de l'estudiant.

La nota final de l'assignatura s'obté a partir de la mitjana ponderada segons el percentatge assignat a cadascuna de les diferents activitats proposades per a l'avaluació. La nota mínima de cada part per poder fer la mitjana és un 5 sobre 10.

Assistència a les pràctiques:

- L'assistència a la pràctica clínica és obligatòria en la totalitat de les hores programades, en el torn i en l'horari assignats.

- Entenem com a falta d'assistència justificada[3] :
    1. Defunció de familiar de primer i segon grau de consanguinitat.
    2. Malaltia aguda.
    3. Per visita mèdica: l'estudiant té permís les hores indispensables per assistir a la visita mèdica.
    4. Exàmens oficials: l'estudiant té permís tot el dia en què té lloc l'examen.
    5. Per altres casos aprovats conjuntament per l'entitat col·laboradora i la EUI-Sant Pau.

[3] *Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023). Títol IX. Pràctiques externes UAB*

- Comunicació d'absències: L'estudiant ha d'informar al tutor/ tutora del centre col·laborador (infermera de referència, al/la col·laborador/a clínic/a i al/la tutor/a acadèmic/a (responsable d'assignatura), de qualsevol absència i ha de presentar el justificant corresponent. Quan l'absència és previsible, cal avisar amb prou antelació.

- En el cas d'absències a pràctiques per incompatibilitat horària, i sempre que sigui requerit per el responsable de l'assignatura, el/la estudiant haurà de fer entrega de la *Declaració responsable d'incompatibilitat horària al pràctic*, aquest document s'haurà de comunicar i entregar **abans** de l'inici del període pràctic que afecta.

- Faltes no justificades:
  - Per cada falta no justificada, fins a 3 dies (21 hores), es descomptarà 0,5 punts de la nota final de l'assignatura per cada dia.
  - Si l'estudiant té > 3 faltes (>21 hores) sense justificar, l'assignatura queda suspesa.

- Faltes justificades:
  - Fins a 4 faltes (28 hores) justificades: El professor/a responsable de l'assignatura plantejarà una activitat de recuperació.
  - > de 4 (>28 hores): l'assignatura es considerarà no avaluable.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9, podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

No avaluable

Quan l'estudiant no ha aportat suficients evidències que permetin una qualificació global de l'assignatura, en l'acte sortirà la qualificació de "No avaluable".
Són motiu de falta d'evidències suficients si l'estudiant no participa en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió avaluació de l'assignatura

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió en el període determinat per la "revisió". No s'acceptaran sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat supervisada	**100%**	**291**	**11,64**	
Avaluació de la realització de la pràctica clínica				*E01.21, E01.22, E01.24, E01.25, E01.26, E01.32, E01.33, E02.02, E02.03, E05.06, E05.09, E06.05, E07.12, E07.13, E08.07, E09.06, E10.11, E10.12, E10.13, E11.05, E11.06, E11.07, E12.05, E13.05, E15.03, E15.07, E16.07, E17.02, E17.03, E17.04, E19.04, E20.08, B02, B04,* *G01, G01.03, G1.04, G04.07*
- Informe del tutor o tutora del centre	45%			
- Informe d'avaluació del/la Col·laborador/a Clínic/a	35%			
- Lliurament d'informe (Memòria)	20%	**9**	**0,36**	

Procediment en cas de còpia/ plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).

2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.

3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reprodueix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.

4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota final de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.

2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Es recomana que abans del lliurament d'una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, citacions textuals i referències bibliogràfiques seguint la normativa de Presentació de treballs, text recomanat per l'EUI-Sant Pau.

BIBLIOGRAFIA

Llibres:

DIAGNÓSTICO DE ENFERMERÍA
Autor Carpenito, L.J.
Edició 9ª edició. Mac Graw Hill Interamericana de España 2002
ISBN 978-84-4860-48-37

DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS. DEFINICIONES Y CLASIFICACIÓN. 2021-2023
Autor NANDA International & T. Heather Herdman & Shigemi Kamitsuru
Edició Elsevier, 2021
ISBN 978-84-1382-1276

GUÍA PRÁCTICA DE INFORMES DE ENFERMERÍA EN SALUD MENTAL
Autor Tejedor,Mª Jesús; Etxabe Mª. Pilar Edició
Edició Barcelona: editorial Glosa. 2007
ISBN 978-84-7429-361-6

MANUAL DE DROGODEPENDENCIAS
Autor Fatima Larger ; Francisca López
Edició Ediciones LU Libreria Universitaria s. l. Barcelona 2002
ISBN 84-89978-34-4

ENFERMERÍA PSIQUIÁTRICA Y DE SALUD MENTAL. CONCEPTOS BÁSICOS.
Autor Shives, L. R.
Edició Madrid:Mac Graw Hill Interamericana .2007
ISBN 978-84-481-4661-0

Recursos a Internet:

- **Grupo Nacional para el Estudio y Asesoramiento en Úlceras Por Presión y heridas crónicas. GNEAUPP** https://gneaupp.info/
- **Confederación Salud Mental España** https://consaludmental.org/presentacion-confederacion-salud-mental/
- **Psiquiatria.com** http://www.psiquiatria.
- **Asociación Española de Pediatría** https://www.aeped.es/